

Oriënterend Neuropsychologisch Onderzoek (ONO)

Het ITON heeft een oriënterend neuropsychologisch onderzoek (ONO) ontwikkeld. Het ONO is bedoeld als eerste oriënterende stap (signalering, screening) bij het vaststellen van neuropsychologische functiestoornissen bij CVA-patiënten.

Achtergronden en uitgangspunten

Een beroerte (cerebro-vasculair accident, CVA) is, naast het hersentrauma, een veel voorkomende vorm van hersenbeschadiging. Traditioneel wordt in verband met de halfzijdige verlamming (hemiplegie) veel aandacht besteed aan motoriek en mobiliteit (bijv. looptraining, rolstoelrijden).

Wanneer echter ook sprake is van neuropsychologische functiestoornissen, zoals een gestoord geheugen, ruimtelijke desoriëntatie, apraxie of neglect, kan het herstel en het dagelijks functioneren van de patiënt sterk belemmerd worden. Iemand met een afasie kan bijv. in een sociaal isolement geraken. Het 'zelfstandig' kunnen rolstoelrijden lijkt zinloos wanneer je telkens de weg kwijt raakt. Geheugenproblemen kunnen gevaarlijke situaties opleveren (gas aan laten staan!). Zo zijn er nog talloze voorbeelden te noemen.

Neuropsychologische functiestoornissen kunnen een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het leven van de patiënt. Dit is een argument om bij al deze patiënten een eerste oriënterend onderzoek te doen naar deze stoornissen.

Binnen revalidatie-, verpleeg- en zorginstellingen bleek behoefte te bestaan aan een kort en praktisch relevant onderzoeksinstrument op dit gebied. Het ONO voorziet in deze behoefte, hetgeen ook blijkt uit het grote aantal instellingen dat reeds met het ONO werkt (meer dan 200).

Het ONO is ontworpen door een multidisciplinaire werkgroep van het ITON, bestaande uit enkele neuropsychologen, een revalidatie-arts, een verpleeghuisarts en paramedici (fysio-, logo-, ergotherapeut). Wij bevelen aan om onderzoek van neuropsychologische functies in twee stappen aan te pakken. Het ONO is een eerste stap: een eerste oriënterend onderzoek. Indien noodzakelijk, kan na het ONO een tweede stap genomen worden: gerichte Neuropsychologische tests.

Belangrijke kenmerken van het ONO zijn:

Het ONO

- duurt gemiddeld 1 à 1½ uur
- kan afgenomen worden door medici, paramedici of psychologen die voldoende neuropsychologisch geschoold zijn. De 9-daagse ITON-opleiding Neurorevalidatie deel 1: Probleemanalyse ([NR1](#)) biedt hiervoor voldoende achtergrondkennis.
- sluit zoveel mogelijk aan bij activiteiten van het *dagelijks leven*
- is bedoeld om in principe bij iedere CVA-patiënt (na het acute stadium) af te nemen als een standaard onderdeel van een 'intake-onderzoek'.
- heeft als theoretisch uitgangspunt het zgn. drie-assen model. Volgens dit model zijn de hersenfuncties, resp. stoornissen gerangschikt in de op [deze pagina](#) beschreven acht functiedomeinen A t/m H.

Literatuur

Er zijn verschillende artikelen gepubliceerd over het ONO; enkele daarvan zijn:

- Dijkstra-Hekkink, J.G.B., en Cranenburgh, B. van: Neuropsychologisch onderzoek bij CVA-patiënten. Tijdschr. V. Verpleeghuisgeneeskunde, 1997, dec. 3-5.
- Dijkstra-Hekkink, J.G.B., en Cranenburgh, B. van: Oriënterend Neuropsychologisch Onderzoek (ONO), Ned. Tijdschr. Voor Ergotherapie, 1998, aug. 26 (4), 136-144.

Theoretische achtergrond en een uitvoerige beschrijving van het ONO zijn te vinden in:

- Dr. Ben van Cranenburgh: [Neuropsychologie, over de gevolgen van hersenbeschadiging](#), (4e druk, 2016, hoofdstuk 13).

Kosten

De prijs van het ONO is € 250,-

In deze prijs zijn inbegrepen:

- compleet onderzoeksmateriaal in koffer
- tekstboek en figurenboek (tevens digitaal op stick)
- scoreformulieren (tevens digitaal op stick)
- instructie voor twee personen uit de instelling (op afspraak)